

Рационал сандарды көбейту

Сабақтың мақсаты: Рационал сандарды көбейту амалын орындау қабілеттерін қалыптастыру, рационал өрнектерді ықшамдауда көбейтудің қасиеттерін қолдану

Сабақтың міндеттері

- * Жай бөлшектер мен ондық бөлшектерге арифметикалық амалдар қолдануды, рационал сандарға қосу және азайту амалын қолдануды, көбейтудің қасиеттерін қайталау;
- * Оқушылардың пәнге қызығушылықтарын арттыру;
- * Оқушылардың математикалық және жалпы көзқарастарын, ойлау және математикалық тілде сөйлеу мәдениеттерін, есте сақтау қабілеттерін, жауапкершіліктерін арттыру.

Таңбалар ережесі

+	+	=	+
+	-	=	-
-	+	=	-
-	-	=	+

Рационал сандарға қосу жəне азайту амалын қолдану

$$* -5 + (-4) =$$

$$* -2,5 - (-5,5) =$$

$$* 7,5 - (-3,5) =$$

Таңбалары әр түрлі санды көбейтуді қарастырайық

* Мысалы:

* $-7 * 5 = -7 + (-7) + (-7) + (-7) + (-7) = -35;$

* $-2 * 3 = -2 + (-2) + (-2) = -6;$ яғни таңбалары әр түрлі сандардың көбейтіндісі теріс сан.

Таңбалары әр түрлі санды көбейтуді үшін:

- * осы сандардың модульдерін көбейту керек;
- * көбейтіндінің мәнінің алдына «-» таңбасын қою керек.

Таңбалары бірдей екі санды көбейтуді қарастырайық

* Жоғарыдағы мысалда $-7 * 5 = -35$,
ендеше -7 -нің (-5) -ке
көбейтіндісі оған қарама-қарсы
сан болуы керек. Яғни, 35 .

Таңбалары бірдей екі санды көбейту үшін:

- * осы сандардың модульдерін көбейту керек;
- * көбейтіндінің мәнінің алдына «+» таңбасын қою керек.

Өзіндік жұмыс

А деңгейлі тапсырмалар Әрбір дұрыс жауап 0,5 ұпай	В деңгейлі тапсырмалар Әрбір дұрыс жауап 1 ұпай	С деңгейлі тапсырмалар Әрбір дұрыс жауап 1,5 ұпай
$-4,9 * 100$	$-1.7 * (25.5 * 4)$	$x / 0.4 = -1.5$
$-8 * 0,01$	$-360 * 0.01 * (-2)$	$x / 0.25 = -(4^2 / 5)$
$-5,5 * (-2.5)$	$-0.5 * (-20) * (-5.5)$	$x / (-0.71) = -0.46$

Сабақты бекіту

Тапсырмалар	Қоңыр түс	Сары түс	Қызыл түс
$-16,79*(-10)$	167.9	-167.9	-1.679
$4.5*(-2)$	9	-9	-90
$-60*(-0.2)$	-12	-120	12
$-0.4*0.6$	0.24	-0.24	-2.4
$(-7)^2$	49	-49	-490

Өзіндік бағалау

- * 10 ұпай – мен барлығын түсіндім, басқаға түсіндіре аламын;
- * 9 ұпай – мен барлығын түсіндім, бірақ басқаға түсіндіруге дайын емеспін;
- * 8 ұпай – толық түсіну үшін мен тақырыпты тағы бір қайталауым қажет;
- * 6 ұпай – мен ештеңе түсінген жоқпын.

Қорытынды баға

Үй тапсырмасының орындалуы және өткен тақырыпқа дайындығы	Жаңа тақырыпты игеру барысында сабаққа қатысуы	Практикалық тапсырмаларды орындауы	Сабақты түсінгендігі	Өзіндік бағалау
5 ұпайға дейін	5 ұпайға дейін	9 ұпайға дейін	3 ұпайға дейін	10 ұпайға дейін
«5» – 30-32 ұпай; «4» –24-29 ұпай; «3» –18-23 ұпай.				